

Warszawa, dnia 8 lipca 2020 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

BPK.7013.42.2020.MK

**Pan
Prof. dr hab. Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia**

Szanowny Panie Ministrze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich docierają informacje o utrudnieniach w dostępie do bezpłatnego testowania materiału genetycznego pacjentów i pracowników na obecność koronawirusa SARS-CoV-2 oraz bezpośredniego odczytywania wyników testów, na które napotykają podmioty udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych innych niż szpitalne.

Zgodnie z § 2 ust. 13 pkt 2 rozporządzenia z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. 2020, poz. 1066) testy diagnostyczne wykonywane przez podmioty wykonujące działalność leczniczą inną niż świadczenia szpitalne, zlecane są za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 7 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. 2020, poz. 702).

Zgodnie z § 2 ust. 15 rozporządzenia, w sytuacji braku dostępu do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 (t.j. systemu teleinformatycznego udostępnionego przez jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw zdrowia właściwą w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia), albo systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 13 pkt 1 lub art. 7 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Elektroniczna Platforma Gromadzenia, Analizy i Udostępnienia Zasobów Cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych), w przypadku zlecenia wykonania testów diagnostycznych w kierunku SARS-CoV-2 w tym systemie, zlecenie tych testów i przekazywanie ich wyników odbywa się bez pośrednictwa tych systemów.

Jednym z podmiotów nie mających bezpośredniego dostępu do w.w. systemów teleinformatycznych jest Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo Leczniczy w Gorzycach (dalej: WOŁOZOL, Ośrodek, placówka). Dyrektor tej placówki poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich o utrudnieniach związanych z brakiem bezpośredniego dostępu podległych mu pracowników do systemu teleinformatycznego EWP. Przekazał również, że zgodnie ze stanowiskiem Dyrektora Departamentu Systemu Zdrowia Ministerstwa Zdrowia, zawartym w otrzymanym piśmie nr SZ.546.1.2020.AP z dnia 25 czerwca 2020 r. *w przypadku typu podmiotu, którym jest Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Gorzycach, zlecenie testów odbywa się poprzez powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne, które wprowadzają zlecenia bezpośrednio do systemu EWP. Wobec powyższego założenie kont pracownikom WOŁOiZOL w Gorzycach w systemie EWP nie jest możliwe.*”

Dyrektor Ośrodka podniósł, że testowanie za pośrednictwem stacji sanitarno-epidemiologicznych to rozwiązanie niezwykle skomplikowane, wymagające o wiele większego zaangażowania zarówno pracowników Ośrodka, jak i pracowników jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Przedstawiając skrótowo związaną z powyższym procedurę wskazał, że na kilka dni przed planowanym dniem przyjęć pacjentów pracownicy placówki poszukują laboratorium, które będzie w stanie wykonać badanie materiału genetycznego w zaplanowanym dniu pobrania „wymazów” (planowany dzień przyjęć). Po jego znalezieniu konieczne jest telefonicznie potwierdzenie w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (dalej: WSSE) możliwości przekierowania wymazów na wybrane laboratorium, przygotowanie odpowiednich druk zleceń i procedury dot. pobrania wymazów (każde laboratorium ma swoje druki i procedury) oraz ustalenie w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (dalej: PSSE) możliwości szybkiego wprowadzenia przez tych danych do systemu EWP. W zaplanowanym dniu przyjęć konieczne jest przekazanie tabelarycznego zestawienia faktycznie przyjmowanych pacjentów do PSSE i WSSE. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna telefonicznie informuje Ośrodek o wprowadzeniu pacjentów do systemu EWP. Lekarz lub pielęgniarka Ośrodka pobiera wymazy i przygotowuje je do transportu do laboratorium, a inny pracownik Ośrodka wykonuje telefon do WSSE informujący, że pacjenci już zostali wprowadzeni do systemu EWP przez PSSE, z prośbą o przekierowanie w systemie EWP wykonania testów na uzgodnione wcześniej laboratorium. Wymazy są przekazywane do laboratorium dopiero po potwierdzeniu wprowadzenia pacjentów do systemu EWP oraz potwierdzeniu, że zostały do niego przekierowane. Następnie pielęgniarka epidemiologiczna wykonuje telefony do laboratorium z pytaniem czy testy zostały wykonane, a ich wyniki wprowadzone do systemu EWP. Po uzyskaniu potwierdzenia pielęgniarka epidemiologiczna udaje się do PSSE, by uzyskać bezpośrednio informacje o wynikach testów. Problemem jest również

uzyskanie wydruków wyników testów z systemu EWP w celu włączenia ich do dokumentacji medycznej konkretnych pacjentów.

W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich powyższa procedura, z uwagi na swoją złożoność i czasochłonność, stanowi poważne utrudnienie dla sprawnego przeprowadzania testów na obecność koronawirusa SARS-CoV-2, a także zbędne obciążenie zarówno pracowników podmiotów zlecających badania, jak i pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych. Możliwie szybkie diagnozowanie potencjalnego zakażenia ma decydujące znaczenie w działaniach podejmowanych w chwili obecnej przez podmioty takie jak Ośrodek, a brak dostępu do systemu EWP odgrywa w tej sytuacji istotną rolę. Podkreślić należy, że większość pacjentów placówki, to osoby powyżej 50 lat (125 osób). Wszyscy, oprócz zaburzeń psychicznych, są obciążeni wieloma schorzeniami współistniejącymi i w związku z tym należą do grupy podwyższonego ryzyka zachorowania oraz ciężkiego przebiegu Covid-19.

W świetle powyższych informacji oraz doniesień o możliwości wystąpienia kolejnej fali pandemii w najbliższych miesiącach, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o rozważenie podjęcia działań usprawniających możliwość wykonywania testów przez podmioty inne niż szpitalne.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/